

KLUB POSLANIKA "GRAĐANSKI POKRET URA"
27. jun 2024. godine, Podgorica
BR: 01-41/24

10:56 W

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	27.06	2024	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/24-148		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:			PRILOG

SKUPŠTINA CRNE GORE
n/r PREDsjedNIKU SKUPŠTINE

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, gospodinu Novici Vukoviću, ministru finansija, postavljam sljedeće:

POSLANIČKO PITANJE

Osjećate li odgovornost zbog pogrešnog načina zaduženja od 750 miliona dolara, čime ste opet otvorili začarani krug zaduživanja države?

Odgovor tražim i u pisanoj formi, a obrazloženje ću dati na sjednici Skupštine Crne Gore.

KLUB POSLANIK GP URA

POSLANIK

Miloš Konatar

Ministarstvo
finansija

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	28. 06	2024	GOD.
11 KLASIF. BROJ:	00-61-2/24-148/3		
VEZ:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Broj 01-076/24-4563/2

Podgorica, 28. 06. 2024.

Klub poslanika: GP URA

Poslanik: -n/r g-dinu Milošu Konataru, poslaniku-

POSLANIČKO PITANJE

„Osjećate li odgovornost zbog pogrešnog načina zaduženja od 750 miliona dolara, čime ste opet otvorili začarani krug zaduživanja države?“

ODGOVOR

Uvaženi poslaniče Konatar,

Proces zaduživanja se ne realizuje zbog luksuza već zbog odgovornog upravljanja javnim finansijama u cilju ispunjenja budžetskih obaveza.

Početak rada 44. Vlade, 31. oktobra 2023. godine, stanje u budžetu je bilo zabrinjavajuće da je iziskivalo hitnu potrebu za zaduženjem, kada smo na domaćem tržištu uspjeli da obezbjedimo 159 miliona eura kroz kredite sa komercijalnim bankama i državne zapise. Na taj način, promptnim reagovanjem tima Ministarstva finansija završili smo godinu sa 80 miliona eura depozita i to po mnogo povoljnijim uslovima u odnosu na zaduženje iz marta 2023. godine kada je kamatna stopa iznosila preko 10%.

Ministarstvo finansija je od početka godine pažljivo, odgovorno upravljajući javnim dugom, razmatralo opcije za ovogodišnju emisiju obveznica na međunarodnom tržištu, sagledavajući mogućnosti emisije u eurima ili američkim dolarima.

Cilj Ministarstva finansija je bio da obezbijedi nedostajuća sredstva po što povoljnijim uslovima, vodeći računa o ročnosti i visini kamatne stope.

Da smo izabrali pravi momenat za zaduženje pokazuje i činjenica da je knjiga potražnje investitora dostigla vrijednost od 4,7 milijardi dolara, pretežno od strane investitora koji prvi put ulažu u Crnu Goru prepoznajući rezultate rada 44. Vlade samo nakon 100 dana mandata.

Da je poslednje zaduženje slika uspješno realizovane transakcije svjedoči i činjenica da je ostvarena kamatna stopa bila približna trenutnom prinosu obveznica na sekundarnom tržištu, što svjedoči da investitori nisu zahtijevali dodatni premijum rizika za novo dopunsko zaduženje.

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Sve države, uključujući region i zemlje članice Evropske unije, su realizovale dolarske obveznice iz razloga što dolarske obveznice imaju veliku potražnju investitora, pretežno sa područja Sjedinjenih Američkih Država. U našem slučaju ta potražnja je bila ilustrovana knjigom od skoro 5 milijardi dolara obzirom da Crna Gora nikad ranije nije izdala dolarsku obveznicu, te smo uspjeli da aktiviramo prethodno ne alocirani kapacitet dolarskih investitora u crnogorske obveznice. Kako potražnja dovodi do konkurentnijeg dolarskog kupona, nakon unakrsnog svopa, taj kupon je ostvario značajnu uštedu u odnosu na potencijalno direktno zaduženje u eurima. Naše obveznice na sekundarnom tržištu u jeku priprema izlaska na tržište su se trgovala preko 6%, što podrazumijeva da bi bilo kakvo novo izdanje na duži rok zahtijevalo dodatnu premiju na postojeći prinos. Aktivnim investicionim marketingom tokom kojega smo predstavili rezultate i planove 44. Vlade, povjerenje investitora je bilo takvo da je prinos bio sužen, te stoga Crna Gora je ostvarila rezultat približan, ako ne i bolji za duži rok (riječ je o 2031. godini) u odnosu na prinose postojećih obveznica koje su kraćeg roka (2027. i 2029. godine).

U vezi sa iznosom emisije obveznica od 750 miliona dolara, mišljenja smo da taj iznos izbalansiran i da je omogućio da se obezbjedi konkurentna kamatna stopa koja je smanjena sa početnih 7,75% na krajnju 7,25%. Istovremenom realizacijom hedžing transakcije, u cilju zaštite od valutnog rizika, uz kamatnu stopu od 5,88% ukupno zaduženje u eurima iznosi 687,76 miliona. Ovim zaduženjem, nedostajuća sredstva za 2024. godinu su u potpunosti obezbjeđena.

Imajući u vidu da su ovogodišnjom emisijom obveznica obezbjeđena nedostajuća sredstva za finansiranje otplate postojećeg duga i finansiranje kapitalnog budžeta u 2024. godini, Ministarstvo finansija, u skladu sa Zakonom o budžetu za 2024. godinu, će u cilju odgovornog upravljanja javnim dugom razmatrati i stvaranje fiskalne rezerve za finansiranje dijela otplate duga za narednu godinu.

Da napomenemo, u 2025. godini, prema projekcijama Ministarstva finansija, za servisiranje obaveza po osnovu duga je predviđeno ukupno 969,03 miliona eura, dok u 2026. godini za servisiranje obaveza po osnovu duga potrebno je obezbjediti skoro 500 miliona eura.

Iz navedenog, jasno je da su zaduženja neminovna, pri čemu naglašavamo da nijedan novi budžetski trošak neće biti finansiran iz zaduženja osim kapitalnog budžeta, čime se ispunjava zlatno pravilo budžeta - da sve tekuće obaveze budu finansirane iz tekućih prihoda.

S poštovanjem,

MINISTAR

Novica Vuković

